

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDALON, KÉPEKKEL.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában Szerkeszti BUDAY ALADÁR. A német birodalom államalba egész évre 5 kor. A német birodalom államalba és Amerikába egész évre 7 kor. A PÁZMÁNEUM irodalmi vállalat kiadása Hirdetések: 1 nonpareille sor 12 fillér. Egyes szám ára 8 fill, vidéken 10 fillér. BUDAPESTEN, VIII., Főherczeg Sándor-u. 36.

Márczius 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
19 Vasárnap	Remiscere	Lukács	6 B. Nbőjt l. v.	Máté	6 8	6 9	12 1		4 7	5 7	
20 Hétfő	Joachim hv.	(XI. 14-28.)	7 Vazul és t.	(2. r. 7. sz.)	6	10	4		5 26	5 48	
21 Kedd	Benedek ap.	Egy	8 Teofilakt	Az	4	12	8		6 45	6 16	
22 Szerda	Oktávián vt.	néma ördön-	9 Szebasztei	inaszakadt-	2	14	12		8 5	6 50	
23 Csütörtök	Frumentiusz	gös meg-	10 Kodrát	ról.	0	15	15		9 23	7 25	
24 Péntek	Jéz. gyol. em.	gyógyul.	11 Szofron pk.		5 58	16	18		10 37	8 1	
25 Szombat	Gyüm. ol. B.-A.		12 Thefánész		56	17	21		11 46	8 40	

A miről szó sem lehet.

A sárga bőrű japánokat Europa sárga veszedelmének mondják. Igazában pedig csak fele Európára, az orosz birodalomra, jelentenek veszedelmet, mert a többi európai országok nem érzik ennek a veszedelemnek a nagyságát.

Mink magyarok is legfőlebb csak *sárgafekete* veszedelemről beszélhetünk. Az sem Tokió felől fenyeget bennünket, hanem a bécsi szent István torony aljából, a Burg környékéről, a hol a magyar királyt osztrák generálisok és gonosz szándéku magyar tanácsosok zárják el a magyar nemzettől.

Ezek az urak katonai kérdésekben építik a legnagyobb akadályt köztünk és az uralkodóház között. A magyar hadseregtől, melyet a 67-iki törvények minden kétséget kizárólag biztosítanak nekünk, most már úgy félnek odafönn, mint a tüztől. Előreláthatólag nem is adják meg nemzetünknek a magyar vezényszót, legalább *szépszerével* nem, mert az öreg király fejét telebeszéltek nevenséges ellenvetésekkel, többi közt azzal, hogy a hadsereg egysége megbomlik, mihelyest a káplár „vi-gyázz”-t kiált „hapták” helyett.

A história ezer példáját nyújtja, hogy az osztrák uralkodóház többet köszönhet a *vi-gyázz*-nak, mint a *hapták*-nak. Magyar huszár-
rok magyar lobogó alatt és magyar vezényszóval nem egy dicsőséget arattak Ausztriának. Akkor, szorulás idején, bezzeg nem fessegették Bécsben a hadsereg egység-elméletét,

hanem örültek annak, hogy a varázserejű magyar szó csodákat művelt.

De most másképpen van. Mostanában biztonságban érzik magukat a pléhgalléros urak, mert kényelmesen, íróasztal mellől dirigálják a csapatokat és a mi füst körülveszi őket, az sem lőpor-, csak szivarfüst. Most hősiessen nekironthatnak a magyarnak és szörnyüködvé emlegethetik, micsoda veszedelem származik az egységes vezényleti nyelv megbontásából.

Kár ezekkel az urakkal vitázni. Papagáj-tollat viselnek csákójukon és papagáj-agyvelőt a fejükben, hát úgy se megyünk velük sokra. Kadét koruktól fogva osztrák szemüveg csillog az orruk nyergén, a melyen keresztül nem látnak tisztán, csak elfogultan. Nem látják a fáktól az erdőt. Nem látják a lényeket, csak a formát. Nem okulnak azon világos példákból, miket a jelenkor haditörténelme szinte kézenfekve tár eléjük. Így eshetik meg, hogy a magyar nemzet kivánságaival Bécsben merev ellentétbe helyezkednek, holott egy csöpp józan gondolkozás mellett beláthatnák, hogy a Habsburg-ház érdekében áll követeléseinket teljesíteni, mert a hadsereg erősítését jelenti a magyar vezényszó megadása.

De nem! Ezt nem látják be a szomszéd-ban. Ellenben kimondják gőgösen, hogy a szövetségelt ellenzék követeléseinek teljesítéséről „szó sem lehet!”

Ime a tömeges kihallgatások eredménye

Ezért kellett tizenhat magyar politikuskak Bécsbe futkosnia. *Szó sem lehet arról*, hogy a magyar fiúk magyar vezényszó mellett tanulják megvédeni a hazát, sőt talán *arról sem lehet szó*, hogy önálló vámterülettel biztosítsuk hazánk anyagi boldogulását.

Minderről, mondom, szó sem lehet. Csak arról lehet szó, hogy továbbra is nyögjük a kizsákmányoló osztrák politikát, továbbra is piruljunk a feketesárga lobogó alatt. Vagyis maradjon minden a régiben, érvényesüljön ezentul is a régi jelszó: „magyar hallgass és — fizess!”

Ilyen kurta-furcsa elbánás után nem csoda, ha a nemzet hosszúra nyújtott türelme kezd fogyni. Nem elégszünk meg az odadobott frázissal, hogy a magyar-osztrák monarchia nagyhatalmi állása megköveteli a hadsereg féltett egységének megőrzését, mert először is nem nagyhatalmi állásra, nem külső díszre van szükségünk, hanem a népek jólétére, belső megelégedésre és nemzeti jogaink biztosítására, másodsor pedig az a hadi egység, mint azt már unosuntalan kimutattuk, nincs veszélyeztetve követeléseink által.

Ne a magyar szótól irtózzanak a bécsi intéző urak, mert az nem árt, legföljebb használ nekik. Többet árt a hagyományos katonai czopf, vagyis a csökönyös elzárkózás a haladás elöl, mely az osztrák császár katonai tanácsosait jellemzi.

Ezek a kegyelmes főfő tábornokok vak-sággal vannak megverve. Nem látják, hogy

az idő halad, nem tanulnak, nem tapasztalnak az eseményekből, maradnak abban az ódiságban, a mikor még czopfot viselt az öreg baka is. A czopf az öreg baka fejről azóta eltűnt, de a bécsikatonai hatalmasságok tovább viselik.

Pedig a hadseregnek napról-napra fejlődni kell. Példa rá a japán hadsereg, mely fejlődött és lépést tartott a korrallal, tehát hasznára van nemzetének; s példa rá az orosz hadsereg, mely maradt olyan, mint régente, tehát mérhetlen kárt okoz a czári birodalomnak. Két ellentétes példa, mely tömérek tanulságot tartogat — számunkra.

Az a fő, hogy észrevegyük ezeket a tanulságokat. Az osztrák urak nem veszik észre, mert megzavarja tiszta látásukat a *czopf*. A formát: a parádémarsot, az egyenruha színét és azt, hogy a japán katona bornyu nélkül indul harczba, észreveszik. Hallatszik is, hogy a közös hadügyminiszter e mintára már foglalkozik a bornyuczipelés eltörlésével. Ez az egész tanulság, mit a keleten dúló háborúból merit. De a lényeg, a fontosat: hogy a japán azért győz, mert *nemzeti* hadserege van, azt nem tudják sógoraink észrevenni. Valamint azt se veszik észre, hogy az orosz azért veszíti el egyik csatát a másik után, mert elnyomott, leigázott nép fiaiból áll hadserege. Ezek miért lelkesüljenek? Miért vigyék diadalra a czár zászlaját? Inkább oda tárják melükét a japán szuronynak, hogy vége legyen földi nyomoruságuknak.

Szent József napján.

Kikeletkor diszlik
A szerény ibolya,
Tavaszi ébredését
Örömhírül hozza.

Illatával jött meg
Józsefnap is hozzánk;
Kel szívünkben a dal:
Üdvözlégy jó Atyánk!...

Ismeretlen volt Ő,
Mint erdőn ibolya,
Csak Istennek szolgált
Magányba zárkozva.

A mennyei kertész
Máriához fűzé,
Liliomvirágnak
Szűz oldala mellé.

Az ő eljegyzésök
Csodálatos vala:
Rügyez az oltáron
József száraz galyja.

E jelből megértik
Isten akaratját,
Kezöket egymásnak
Szűzi frigyre adják.

A jegyespár egymást
Szívöl megkedvelé,
Igy lett szűz Mária
A tiszta Józsefé.

Elvonulva élnek
Mint azelőtt szűzen,
Regényes fekvésű
Kedves Názáretben.

Itt éri Máriát
Páratlan szerencse,
Üdvözlégy Néki
Gábiel itt tevé.

Angyali köszöntést
Nagy titokban tartja;
Józsefnek sem mondja
Tiltja alázatja.

Tisztaságos József
Szive búba merül:
Látván, hogy Mária,
Szűze, nincs egyedül.

Fájdalmasan gyötrik
Szívét aggályai:
Elbocsássa-e, vagy
Néki kell elhagyni?!

Ám az Urangyala
Jó segítségére;
Bűját, hogy oszlassa,
Szól — jegyesét védve:

József! ne félj Máriát
Magadhoz elvenni;
Mert áldottá tette
Őt Magasságbeli.

Örvendez szent József
Angyali vigasznak,
Békecsókját hinti
A felmagasztaltnak.

Édes vágyódással
Őrzi éjjel-nappal,
Erzsébet néjéhez
Sem mehet páratlan.

Kiséri utjában
Hű odaadással;
Kivált Betlehembe,
Mídön mennek által.

Időnek teltével,
Csodás szülés után,
Örömmel pihen meg
Szeme kis Jézusán.

Isten Egyszülöttjét
Atyailag őrzi;
Boldog, ha csókolja,
Kit hön vártak ősi.

Csakhamar elközelg
Üldöztetés napja,
Jézust szűz anyjával
Veszélyben nem hagyja.

Ejnek idején fut
Velök Egyiptomba,
Érettök mindenét
Híven feláldozza.

Názáretbe jönnek
Később hét év után,
Itt nevelte nagygyá
Jézust erény utján.

Huszonkilencz évig
Élt szűz jegyesével;
Liljommal kezében
Annak keblén halt el.

Magasztalunk Téged
Dicső Patriárkánk!
Erényvirágodat
Szívünkbe ültess át.

Ibolyacsokorral
Fonjuk körül neved;
Halálunk óráján
Rólunk emlékezz meg!

P. Viktor.

Hát ugye, volna tanulság a jelenkor történetéből elég. De a szüklátkörű nagyurak Ausztriában és sajnos néhány magyar is, nem látnak tovább az orruknál.

És a mi nagyobb baj, nem engedik tisztán látni a királyt sem.

Igy aztán megértjük, hogyan hangoztattott el a kemény szó, hogy a nemzeti kívánások teljesítéséről szó sem lehet.

Megértjük, de hasonlóval viszonzozzuk.

A miről szó sem lehet, az az, hogy továbbra is a régi állapotokat tűrjük.

Hogy továbbra is idegen, nemzetietlen hadseregnek áldozunk vért és pénzt.

Hogy továbbra is az osztrákok fejőstehene legyünk.

Amig ezt Ausztriában be nem látják, addig közöttünk békéről — szó sem lehet.

Résen legyünk!

Isten segítségével már rég átestünk a vesztükre tervezett választásokon. Büszkék lehetünk mindannyian, a kik édes hazánk jobb sorsáért küzdő, igaz magyar érzelmű képviselőkre adtuk szavunkat. S hogy az országház képét, egy csapásra örvendező hajlékká varázsoltuk át, az öröm tölthetne el minket, mert fényes győzelmet arattunk azok felett a labanczok felett, kik bennünket 38 éven át szipolyoztak.

Örülhetünk, hogy van alkalomunk látni (a miről ezelőtt alig pár hónappal álmodni sem mertünk volna), a régi kipróbált ellenzéki férfiakat azon a helyen, hol ezelőtt a hatalmukban elbizakodott labanczok dölyfösködtek. De különös örömmünkre esik látni az új képviselőket, kik ismét visszakérültek az országházba. Mint például Vajay István, a kit a szalantai kerület küldött fel.

Büszkék vagyunk reá, hogy megmutattuk a liberális pártnak „nemzeti ítéletünket”. Ez azonban csak elsőfoku, mert ha még felebbezni mer, vagyis ha új választásokat rendeltetne, akkor már csakugyan a semmitőszék elébe kerül, mert még hirmondót sem hagyunk belőle; megelégettük mi már, agyon sanyargatott magyarok, ennek a pártnak a kormánykodását, mely nem csak zsebeinket üritette ki, de még nyugalmunkat is zavarta, egészségünk s életünk kockáztatásával, télviz idején kergetett a választásba. Amde örömmünk teljes nem lehet! Sőt engem még aggodalom fog el, ha reagondolok a helyzetre, erre a bizonytalanságra, a melyben most vagyunk.

Az ellenzék szövetségének együtt kéne maradni hosszú időkre. Amde erről nem hallani most. Ugy

a néppárt, mint a többi pártok egyesüljenek a 48-asokkal, simítsák el a közöttük fennálló nézeteltéréseket. Hisz mindnyájuknak a haza boldogsága lebeg szemük előtt. Mi mindnyájukat egyformán támogattuk diadalra s juttattuk őket a képviselőházba.

A mai helyzetet nézve, szeretném az összes ellenzéket ölelő karjaimmal szorosán összezárni és hazafiúi szeretetem tüzetől lángoló szívem melegénél egygyé olvasztani, mert ha csak teljesen egygyé lesznek és erősen kitartanak, akkor bizhatunk, hogy győznek. Ez pedig ma általános óhajunk.

A választások előtt megjelent cikkemben azt hangoztattam, hogy szavazzunk, mert akkor annak volt ideje, akkor azt hittük, hogy ha a választást jól intézzük el, vagyis ha jól választunk, helyen leszünk. Igaz, helyen is lettünk volna, ha a függetlenségi pártot abszolút többségben választottuk volna meg, de ez, sajnos, nem így történt. Most tehát van még

egy teendőnk. Fogadjuk meg a szerkesztő urnak nem rég vezércikkben kifejtett kérését, mindazon kerületek választói, a melyeknek képviselőjük nem függetlenségi, hogy kérjék őket fel a függetlenségi párthoz való csatlakozásra, buzdítsák őket a szabadság zászlaja alá való tömörülésre. Mi pedig legyünk részen, hogy váratlanul meg ne lephessenek bennünket. Adja a sorsunkat intéző jó Isten, hogy most, midőn 57-edszer virradt reánk az örvendetes emlékü 1848. évi márczius 15-dikének évfordulója, a jelenlegi bizonytalanságnak vége legyen: az összes ellenzék egy zászló alatt, a függetlenség zászlaja alatt álljon, teljesen egy elvet valljon. És egy jobb korszaknak kezdete felvirradjon és hogy ezt kiérdemeljük a magyarok nagy Istenétől, küldjük esdő fohászainkat hozzá. Kérjük a mi szűz anyánkat, Máriát országunk pátronáját, legyen közbejárónk szent fiánál, fohászunkhoz, különösen első szent királyunkhoz, szent Istvánhoz, hogy ne feledkezzen

el rólunk árva gyermekeiről. Ontsuk ki szívünk keserüségét, buzgó könyörgések között, az Ur Jézus oltáránál. Esengjünk szívünkben jövő áhitattal hozzá.

(Jászfényszaru)

iff. Ézsás István,
földmives.

Szent József.

POLITIKAI VILÁG.

A kormányválság.

Még mindig késik a kibontakozás. Kormányunk van is, nincs is. Tovább a várakozás nem tarthat, mert a nemzet türelmetlen s valami rosszat gyanít a huzavonából. Valaminek végre történnie kell, mert vagy két hét múlva összeül a képviselőház s mindenkép kívánatos, hogy addig véget érjen a válság és kormánya legyen az országnak.

A király a napokban Andrássy Gyula grófot

minden bizonnal magához hivatja. Ettől a kihallgatástól valamelyes fordulatot bizton várunk s reméljük is, hogy a jövő héten már megnyugtathatjuk a népet.

E héten arról pletykáltak, hogy Wekerle lesz a jövő embere, de hát kitünt, hogy ez igazán nem más, mint — pletyka.

Érdemleges politikai esemény egyébként nem történt.

Mit mondott Andrássy a királynak?

A királyi audienciákról nem igen szivárognak ki érdemleges dolgok. A meghívottak csak a vezérő-bizottságban vagy titkos pártértekezleteken ejtenek szót a királylyal folytatott tanácskozásokról. Andrássy Gyula gróf az ő legutolsó audienciájáról, mely oly feltűnően rövid volt, annak idején a Nemzeti Kaszinóban mondott el egyet-mást néhány befenntesének.

Azt mindenki sejtette, hogy az Andrássy rövid audienciáján különös történhetett, mert a király mindjárt Tiszát hívatta, aki aztán a 16 politikus meghallgatását hozta javaslatba.

Mint a legmegbízhatóbb forrásból értesülünk, Andrássy a királynak a többi között ezeket mondta:

„Ha felséged a magyar nemzet által követelt engedményeket most megadja, úgy azok királyi kegyként fognak feltűnni és az egész magyar nép üdviválgással fogja azokat fogadni. Ha azonban felséged nem enged, úgy egy-két év múlva abban a kényszerhelyzetben lesz, hogy háromszor annyit kell engednie, mint a mennyit most kérünk.“

A király nagyon megütődve hallotta e szavakat Andrássy szájából, egy szót se válaszolt, hanem felállott, a mi azt jelentette, hogy a kihallgatásnak vége, mire Andrássy meghajtotta magát és távozott.

Pártunk gyarapodása.

Jól esik nekünk tapasztalni, hogy e lap cikkei nem maradnak hatás nélkül. Két hét előtt arra szólítottuk föl a pártunkon kívül álló képviselőket, hogy lépjenek be a függetlenségi pártba, mert minél erősebb ez, annál gyöngébb a bécsi ellenállás. Kmetty Károly esztergomi követ, mint tudjuk, tüstént megfogadta a jó tanácsot.

Most pedig arról értesülünk, hogy Várady Imre, Nagybecskerek város képviselője, szintén hajlott az okos szóra. Ugyanis elhagyta pártonkívüli 67-es programját és belépett a Kossuth Ferencz elnöklété alatt álló pártba. Választói egyhangú lelkesedéssel vették tudomásul képviselőjük ezen elhatározását.

A mint látható, a képviselőknek nem hiába beszéltünk. De mit csinál a nép? Mozog-e? Iródnak-e azok a kérvények, a mikben a más pártállású és pártonkívüli képviselők felszólítatnak a 48-as zászló támogatására? Ne aludjunk, emberek, hanem tegyünk valamit magunkért. Most van ennek az ideje.

Választási szám adatok.

Csak most tudjuk meg hitelesen a magyarországi képviselőválasztók igaz számát. Egymillió ötvenhatezerhátszázhatvannégy választója van az országnak. Ez pedig a tizenhét millió lakossághoz képest édeskevés.

E millió szavazat bizalmáért nyolczszáztizenhárom jelölt versenyzett, tehát alig jutott két jelölt minden kerületre, vagyis a mandátum-hajhászatnak inkább csak híre volt nagy. Am az is igaz, hogy százhuszonhat kerületben egyhangú választás volt,

melyet elkerült a jelölt-járás. *Leszavazott pedig 800.820 választó-polgár*, tehát nagy volt a mozgalom, mert a voksok alig egyötöde maradt el az urnától.

Egyhangú mandátum jutott: a szabadelvűpártnak 51 (94.146 szavazattal), a *függetlenséginek 46 (129.421)*, a disszidenseknek 12 (38.802), a pártonkivülieknek 3 (7634), a néppártnak 10 (30.731), az ujpártnak 4 (5704). A jelöltek közt volt: szabadelvűpárti 322, *függetlenségi 238*, disszidens 44, néppárti 37, ujpárti 19, nemzetiségi 46, szociálista 71, demokrata 4, pártonkivüli 19, semilyen programm 13.

E tizfajta zászló alá aztán így csoportosult a nemzet: leszavazott szabadelvűpárti jelöltre 295.537 polgár *függetlenségire 301.858*, disszidensre 66.903, néppártira 61.965, ujpártira 14.388, demokratára 4.794, pártonkivüli 19.153, szociálistára 4.260, nemzetiségire 31.935, semilyen pártira 27. Vagyis: 1. a függetlenségi párt, bár nyolczvannégygyel kevesebb jelöltet állított, mint a szabadelvű, mégis hatezerrel több voksot kapott ennél, 2. a nagy dördural föltámadt nemzetiségiek pedig alig birtak összeszedni harminczkétezer szavazatot.

166 függetlenségi képviselő kapott 267.494 szavazatot

159 szabadelvű	208.138	„
27 disszidens	56.275	„
25 néppárti	52.702	„
13 ujpárti	12.236	„
10 nemzetiségi	11.354	„
2 szociálista	1.569	„
2 demokrata	4.670	„
9 pártonkivüli	14.141	„

A függetlenségi párt tehát nemcsak a nyert mandátumok, hanem a kapott szavazatok számával is egymaga leverte a szabadelvű pártot; ha meg az egyesült ellenzék 235 mandátumára esett voksokat adjuk össze, kijön 454.168 szavazat: *több, mint kétszerese a szabadelvű pártra leadott voksoknak*. Kissé bajos lenne hát elvitatni, hogy a nemzet kiáltón követeli a koalíciós ellenzék kormányrajutását az ó-hatvanhetes Tisza-párt helyett.

TÁRCZA.

Koronás királyunk.

Hő üdvözet illet téged, koronás királyunk!
Teéretted forgó vészben csatasíkra szállunk,
Ifja-java e nemzetnek rohan zászlóival,
Bármily ellenséggel szemben kudarcot az nem vall.

Magyar hűség alapjára trónt építeni ne félj!
Hős elszántság a védője, ha környezi veszély,
Béke nyájás ege alatt áld a nemzet téged,
Zivataros vészidőben esd Istenhez véled.

Honszerelem lelkesíti tette a nemzetet,
Szívébe hint üdvöt mélyen, magasztos érzeted,
Mint környezé elődeid a dicsőség fénye,
E hon létét, szép jövőjét osztva veled, élje!

Ezred éves a bércztető, rajt' áll a védpaizs,
Önkény ellen magyart védi alkotmánya ma is.
A bércztető: az önértzet, kér szilárdul életet,
Fenségével királyi szó veszi körül s tisztelet.

A gyalázat szégyen nyila sebzé az oly gyávát,
Ki rongy léte mentésével rút árulóvá vált.
Büszke nemzet kebeledben van csuszó a porban?
Legjobb, hogy ha ilyen alatt a föld is felrobban.

Ámulhatja egész világ a hű ragaszkodást,
Feltárjuk a sziv szentélyét, jó királyunk im lásd:
Szent koronád verőfénye benne mint rezgedez,
Legcsodáltabb dicső jövő derengő képe ez.

Csaszin Albert.

Japán rege a holdról.

Nincsen talán egyetlen ország sem, amelynek népei körében ne lenének a mondák, legendák és regék elterjedve. Ha egy kiszáradt kut, egy összeomlott vár, egy villám sujtott fa előtt elmegyünk, annak mind megvan a maga csodálatos, titokzatos meséje. Így van ez Japánban is, ahol a holdvilágról az hiszik, hogy abban olaj ég s azért világít. A nép között e hitről s következő rege van elterjedve:

Betegen feküdt egyszer egy szegény öreg ember. A szomszúság nagyon gyötörte már, de nem volt víze, hozni pedig nem tudott, mert mozdulni sem birt. Egyszer csak bejött a szobába a fia

— Fiam! — szól az agg. — Amott van egy kőkorsó a sarokban, merítsd meg: vízzel nagyon ihatnám!

A fiu azonban megtagadta az apja kérését, sőt csupa gonoszságból, hogy legye. kifogása, kiütötte a korszó fenekét.

— Ha akarnék, sem tudnék vizet hozni, mert nincs feneke a korszónak — mondta a gonosz fiu az apjának, de alig hangzottak el szavai, előtte termett az ördög, s magával ragadta a Holdba.

Ott az a büntetés várt rá, hogy teljes életén keresztül olajat kell neki hordania a lyukas fenekű korszóval a Holdba, hogy ki ne aludjon. Ez természetesen nagyon lassan megy, s néha a sátán is megjelenik, hogy megnézzze az engedetlen fiu bűnhődését. Ilyenkor az mindig abbahagyja a munkát s az ördög lábai elé veti magát s kegyelemért esedezik. Kegyelmet azonban nem kap, mert az ördög nem ismer irgalmat.

Hanem ilyenkor, mikor a fiu az ördögnek könyörög, kialszik a Hold, mert nincs olaja, s így magyarázzák a japániak — az alsó néposztály — a holdfogyatkozást.

UJDONSÁGOK.

Kossuth-émlékünnep. A függetlenségi párt e hó 20-án délután az erzsébet-körúti Royal-szállóban fogja megtartani a Kossuth-émlékünnepet, a mikor a lakomán az ünnepi beszédet, újabb elhatározás szerint, nem Thaly Kálmán, hanem Apponyi gróf fogja mondani, kezében a Kossuth-billikkommal. Thaly Kálmán mult évben volt az ünnepi szónok.

A szatmári püspök meghalt. A jótékonyságáról ismeretes Meszlényi Gyula szatmári püspök régóta betegeskedett. Czukorbaja a napokban már annyira elgyengítette, hogy több napja nem birt enni. Kedden este már azt a hirt hozták Szatmárról, hogy a püspök végórát éli. Hippich István Jézus-társasági atya ellátta a halotti szentiségekkel. Környezete állandóan az ágyánál imádkozott s

az egész egyházmegyében imákat tartottak. Lapunk zárta-kor arról értesülünk, hogy a püspök meghalt.

Kossuth apánk és 1848. Az 1848-iki év száma, a mely esztendőnek minden vivmánya és dicsősége Kossuth Lajos nevéhez fűződik, érdekesen kapcsolódik e legnagyobb magyar hazafi születése és halála közé. Kossuth született 1802-ben, meghalt 1894-ben. Adjuk össze e két évszámot:

1802

1894

Kijön 3696

Oszszuk el ezt az eredményt 2-vel:

3,6,9,6, : 2 = 1848

16

-- 9

16

Tehát 1848, a mely esztendő sanyargatott nemzetünk hajnalhasadása volt, azt pedig Kossuth Lajosnak köszönhetjük.

A levélhordó családja. Roosewelt amerikai elnök jó szívet tanusítja ez a rövidke hir. Egy *Nolan* nevű levélhordót elcsaptak Newyorkban kisebb mulasztás miatt. A levélhordó szörnyen megszeppent, mert családját az éhenhalás fenyegette. Kétségbeesésében az a gondolata támadt, hogy elküldte Roosewelt elnöknek családi fényképét, a melyen 15 élő gyermeke látható. Az elnököt ez a dolog annyira meghatotta, hogy a nagycsaládu embert azonnal visszatétette a szolgálatába.

Véres farsang. Tarnaszentmiklós hevesmegyei községben mulatságot rendeztek farsang végén az alsó korcsmában a legények. A mint javában folyt a multság, egyik legény egy tanyai legényt hozott vendégül, kivel a már ott mulatozó legényeknek többször volt baja s onnan kiutasították. De a kiutasított Rátkai Samuval jövő Tóth Bálintnak az nem tetszett, szóváltásba keveredtek, a minek az lett a vége, hogy Tóth Bálint a legkedvesebb barátjának a jobb vállába vágta a kését s az akkor oda-jött Tóth Károlynak pedig, ki őket szét akarta választani, a szíve fölött a balmellébe szurta kését. A körülálló legények ekkor Tóth Bálintnak estek, talán agyon is ütök, ha az emberek ki nem mentik. Tóth Károly még a maga lábán ment haza, de otthon összeesett, elvesztette eszméletét és egy óra mulva meghalt. Tóth Károly 23 éves, józanéletű, nem részeges, nem veszekedő legény volt, kit mindenki szeretett. Óles, hatalmas, a falu első leányának vőlegénye. A dalkörnek és olvasókörnök rendes régi tagja. Halála mély részvétet keltett. A gyilkost letartóztatták.

Esés a toronyból. Majs, baranyavármegyei községben minap javították a görög-keleti templom tornyát, miközben az állvány leszakadt és a munkát teljesítő Trisler Károly németbolyi bádogosmester segédeivel, Feldvébel Edével és Kopfner Ferencz munkással a magasból lezuhantak. Estélig mind a három meghalt.

Munkások a szociálisták ellen. A szegedi kézimunkások nevében tizenkét névaláírással ellátott levél érkezett Kossuth Ferenczhez, mint a szövetkezett ellenzék vezéréhez. A levél erősen elítéli a szociálistáknak és különösen vezető embereiknek magatartását és fölhívja Kossuth Ferencz figyelmét azokra a káros következményekre, a melyeket a szociálista vezérek agitációval előidéznek. Ezek az ingyenélő vezéruak, mondja a levél,

csak a népet rontják és azzal lázítják a munkásokat, hogy ha a földet fölöstják, nem kell dolgozni. Nálunk azonban hiába próbátgatnak, mert mi meg vagyunk győződve arról, hogy a becsületes munkás ma is éppen úgy megél, mint a multban és az ilyen tanoknak csak azok adnak hitelt, kik a korcsmába viszik keresetüket.

Hetedhétország-lakodalom. Hidegkut temesmegyei községben párját ritkító lakodalom volt Schulz János duzsogdag parasztagzda házában, a kinek fia egy másik gazdag paraszt leányával kelt egybe. A vendégek száma 400-ra rugott. Ezek számára 14 borjut és 120 pár baromfit öltek le. A tálat tésztaeműekhez négy métermázsas liszt és két hektoliter tej fogyott el, tíz hektoliter bor kellett leöblítésre.

Intés a kivándorlóknak. A belügyminiszter két rendeletben utasítja a közigazgatási hatóságokat, hogy figyelmeztessék a kivándorolni készülő embereket arookra a nehézségekre, a melyek részint a Németországon keresztül való utazás közben, részint Newyork kikötőjében fölmérülnek. A két rendelet így szól:

Arról értesülök, hogy egész Európából az Amerikába irányuló kivándorlás oly mértéket öltött, hogy a Newyorkba érkező, kivándorlókkal zsufolt hajók napokig várnak a kikötőben, míg partraszállás előtt a bevándorlási bizottság vizsgálata alá kerülhetnek a kivándorlók. Az is tudomásomra jutott, hogy kivándorlóink közül többektől, mint szerződött munkásoktól, az északamerikai bevándorlási törvény alapján, másoktól ismét — mivel rokonainak és ismerőseiknek magukkal vitt lakászcime nem helyes — a bevándorlási hatóság megtagadta a partraszállást és az illetőket visszautazásra kényszerítették. Fölvivom tehát, hogy az utlevélért folyamodókat e körülményre különösen is figyelmeztessen, hogy a munkaviszonyok az északamerikai Egyesült-Államokban jelenleg nem kedvezők és így a kivándorlók, a mennyiben szándékuktól nem lennének eltéríthetők, keserű csalódásoknak lehetnek kitéve.

A másik rendelet így szól: Fölvivom, hogy a tengerentulra kivándorolni szándékozóknak az utlevél kiállításáért való jelentkezésük alkalmából hozza tudomására, hogy a porosz királyi kormány elrendelte, miszerint külföldi kivándorlóknak csak abban az esetben engedik meg a porosz határ átlépését, ha egy Németországban engedélyezett hajóstársaság tengerentuli kikötőbe szülő szállítási jegyével és a behajózási kikötőig szóló vasuti menetjeggyel vannak ellátva. Ezenkívül annyi készpénz birtokában kell lenniök, hogy tengerentuli partraszállásuk vagy ha ezt bármely okból megtagadnák, hazájukba való visszazállításuk biztosítva legyen. Ez az összeg egészséges, testi fogyatkozással nem bíró tíz éven felül levő egyéneknek 400 márkával (480 koronában) tíz éven aluliaknál 100 márkában (120 koronában) van megállapítva. Minden külföldi kivándorlóknak, a ki e föltételeknek meg nem felel, egy lajstromozó állomáson kell keresztülmenni, a mely ez időben Misloviczban és Ratiortban van.

Hitük és hazájuk ellen. Már hónapok óta békétlenkednek Barcs németajku földmives polgárai Huber Gyula plébános hazafias intézkedése miatt, ki az előző évek szokásaival szemben — mikor is minden második vasárnap tartottak német hitszónoklatokat — évenként csak kilencszer akart német hitszónoklatot tartani a megyés

püspök beleegyezésével. E miatt a németajku polgárok köréből is küldöttség ment fel báró Hornig Károly püspökhöz, kérve a gyakoribb német hitszónoklat megengedését. Kérésük eredménye az lett, hogy a püspök megengedte, hogy minden harmadik vasárnapon, valamint karácsony, husvét és pünkösöd másodnapjain német szónoklatot hallgathassanak. Ennek daczára a barcsi németajku földmivesek oly nagy ellenszenvvel viseltetnek Huber Gyula plébános és a magyar hitszónoklatok iránt, hogy a katolikus vallásról tömegesen térnek át a luteránus vallásra. Pár nap óta az áttértek száma 185. Ilyen okból aztán büszkék lesznek-e rájuk a luteránusok? Talán csak nem. Azt hisszük titkos izgatásnak kellett a konkolyt közéjük hinteni.

Isten keze. Szmirnában egy görög asszony az egyházi törvénszék előtt válópört indított a férje ellen, hűtlen elhagyás miatt. A tárgyaláson megjelent az asszonynak első házasságából származott leánya is s eskü alatt vallott a mostoha apja javára. Az anya ezen felháborodva, a leányát azzal vádolta, hogy bűnös viszonyt folytat a mostoha apjával. A leány e borzasztó vádrra kezdetben nem tudott felelni, azután fölkapott egy fészületet s Istent hívta föl, hogy nyomban büntesse meg ezt a hazugságot. Az anya, kit valószínűleg a rémületől szélütés ért, holtan esett össze.

Bíróválasztás. Ürményházáról írják lapunknak a következőket: Márczius 10-én volt a bíróválasztás, de a főszolgabíró nem respektálta a nép jogát, bár kérve kértek, hogy a nép jelöltjét vegye figyelembe. Így történt, hogy a régi bíró ismét meg lett választva, sokak ellenkezése daczára. A népakarat a háttérbe szorult s az igaz negyvennyolczas férfiu, kit a község élére akartak állítani, nem is kandidáltatott. Valahányszor nincs szükség a népre, mindannyiszor paczkáznak vele. De mihelyt szorul az urak kapczája, akkor az utolsó kérés tenyerü munkás is „kedves polgártárs” nekik. Jó lesz ezt megjegyezni a jövőre nézve, mikor bizalmi és egyéb szavazatot jönnek kunyerálni a néptől.

Az igazság győz. Schneider resiczai gyógyszerész a lugosi törvénszék 400 kor. pénzbírságra és 500 kor. perköltségre ítélte, mert a Feller-féle Elsa-Fluidot utánozta és mint ilyen utánzatot Luisa-Fluid név alatt hozta forgalomba. Schneider gyógyszerésznek összes Luisa-Fluid készlete kétszer elkoboztatott. Még sok más hasonló utánzat van forgalomban, melyektől a közönségnek óvakodni kell. A ki a Feller-féle Elsa-Fluidot, mely a legtöbb betegségnél, mint pl. csusz, köszvény, fej- és fogfájás, bénulás, zsába, influenzákat, nehéz légzést megszüntet, elnyálkásodást, tagfájást stb. csillapít, használni akarja, rendelje direkt az egyedüli készítőnél Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 18. sz. (Zágrábmegye), a ki 12 kis vagy 6 duplaüveget 5 koronáért bérmentve küld.

A milliókra menő fizetésektelenségek arra kényszerítették a posztgyárosokat, hogy felhalmozott áruikat, mintsem azokat bizonytalan fizetőknak bitelezzék, inkább tetemes árengedménnyel, készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére bocsássák. Ezen akció keresztülvitelére az „országos posztókviteli áruház” Budapest, Rottenbiller-utca 5. vállalkozott. Vidékre szétküld utánvétellel egy férfiöltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarnt csak 5 frtéért. Ajánljuk, hogy rendeljen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

„Bob” hashajtó a legkellemebb (10 fillér.)

A hazafiság.

Irta: Egger Ágoston szt.-galleni püspök.

II.

A hazafiság megnevesítése a kereszténység által.

A hazai föld, a nemzet és az állam képezik a hazafiság természetes alapjait. A pogányság három szempontból káros volt a hazafiságra. Félreismerete az államban az egyén jogát és szabadságát, a nemzetről táplált fogalmából kizárta az általános emberszeretetet, a népről és országról való gondoskodás keretében félremagyarázta az egyéni ember rendeltetését. Szükség volt a kereszténységre, hogy ez, mint az erkölcsi életet egészben is, a hazafiságot is megtisztítsa a pogányság okozta eme eltorzítástól. A hazafiságról alkotott keresztényies fogalmat egyaránt vallják az összes *katholikusok* és mert a katolikusoknak már többször szemükre hányták, hogy nincsen hazájuk, illetve hazaszeretetük, helyénvaló tehát, hogy a pogány és keresztény hazafiság különbségeit felsoroljuk.

A nemzethez való szeretet nem zárhatja ki az általános emberszeretetet.

A pogányság nemzetiségi fogalma első sorban is szivtelenül önző volt. A régi népekben nem volt sem becslés, sem szeretet a többi emberek iránt. Éppen azért náluk sem az idegenek, sem a rabszolgának nem volt semmi joga. Emberi érzés a nemzetiség határain nem terjedt túl. Ezzel a tévelygéssel szemben a kereszténység az egész emberiség egységét hirdette, az egy emberpártól való leszámazást. Az összes emberek egy nagy családot képeznek; valamennyinek egyenlő emberi jogai vannak. Ebből következik az a kötelesség, hogy az idegenben is, a rabszolgában is az embert lássuk meg elsősorban, mert a hazaszeretethez társulnia kell az általános emberszeretettel. Ez az új tan a népek nézetét és életét e tekintetben lassan, de feltartóztatlanul megváltoztatta és a legnagyobb mértékben hozzájárult a keresztény népjog létrejöttéhez. A hazafiság ezáltal nem lett gyöngébb, hanem inkább megnevesedett, s a családi és általános emberi szeretet mellett, — a miket a pogányság nem ismert, — megtalálta a maga méltó helyét.

A régi népek a földi hazán kívül nem ismertek mást, a miáltal a hazafiság nagyon alacsony helyen volt. Az apostolok mindjárt kezdetben rámutattak arra, hogy mi itt a földön csak vándorok, idegenek vagyunk s majdan egy jobb, *égi hazát* kell felkeresnünk. (Hebr. 11—12.) Ugy látszott, hogy ez új tan világitásában a földi haza iránti szeretet értéke veszítene, mivelhogy ez csak előkészítő állomása egy tulvilági létnek. De ez csak látszólagos; mert örökkévalóság tekintetében éppen e rövid földi életünknek van bece és értéke. Eletünk egy rövidke utazás, de mi értelme volna annak, ha az utazás egyedüli célja csak a sir volna. De mily végtelenül fontosnak tűnik fel akkor, ha az örök célhoz vezető utnak tekintjük az életet! Még maguk a pogányok is szükségét érezték annak, hogy a földi élet arasznyi rövidségén túl is tekintsenek. Cicerónak az örökségről írott levelében arra, hogy a halállal minden véget ér, az öregebb Cato ezt jegyzi meg: „Nem lett-e volna jobb, ha ez esetben télen-ségben és nyugalomban töltöttem volna életemet munka és megerőtetés nélkül? Ámde lelkem előttem érthetetlen módon mindig a magasba tört és a

halál utáni létre mindig úgy tekintett, mintha számára csak azután következne a valódi lét, ha a földi életet már elhagyta.“

Az ember örök rendeltetéséről szóló keresztény tan kétszeresen tisztította meg a hazafiságot. Először: minden ember az ég számára van rendeltetve. Akármilyen különböző állásuk és sorsok van is a földön, a legfőbb és örök rendeltetés tekintetében mindannyian teljesen egyenlők. Mindenkinek megvan az egyforma emberi méltósága és jogos igénye van rá, hogy azt mindenki tisztelje. Másodszor pedig ne feledjük el, hogy daczára a modern erkölcs tan ellentmondásának az igazi erkölcsösség alapját mégis az örök büntetésről s jutalomról szóló tan képezi. Ugyanez áll a haza iránti kötelességekről is. A pogányok és hitetlenek dicsekedhetnek ugyan *hazafias szenvedélyekkel*; de *hazafias erényeik* csak a keresztényeknek vannak, s emez erények még a legsúlyosabb megpróbáltatásuk idején is megállják helyüket.

Keresztény értelemben a hazafiság a személyes jogok védője az állami tulkapásokkal szemben.

A két fentebb fejtegetett tekintet szerint a kereszténység a pogányság nézeteit legnagyobb részben lassan és észrevétlenül, nagyobb rázkódtatások nélkül a sajátjaival helyettesítette. Nem olyan könnyen ment az a harmadik tényezővel, a mely a hazafiság kérdésénél szemügyre veendő. És ez a harmadik tényező az állam. A régi államban, a hogy az a pogány világnézetből kifejlődött, nem volt hely a kereszténység számára. Ezt előbb még ki kellett küzdenie magának. A régi állam, akár monarchikus, akár arisztokratikus vagy demokratikus volt, arra volt alapítva, a mit állami teljhatalomnak nevezünk. Ilyen felfogás szerint nem az állam van az emberek kedvéért, hanem az emberek az állam kedvéért. Az állam minden; az egyének csak annyiban van beleszólása és értéke, a mennyiben tagja az államnak és annak érdekében fírad. Az állami akarat mindenható és korlátlan, személyes jog és személyes szabadság nem érvényesülhet vele szemben. Még a vallás is mint államügy szerepelt; a vallási intézményeket egybekapcsolták a politikaiakkal; a vallás az állami intézmények egy ágazata volt s fölülte az állam tetszése szerint rendelkezett. Rómában például a politikai hatóság határozta meg azt, hogy a római birodalom területén milyen isteneket szabad tisztelni s milyen szertartásokkal ünnepeljék azokat.

A kereszténység isteni megalapítója, Jézus, az állam mellé még egy másik hatalmat állított, az *Egyházat*, a mely több hatáskört, miket eddig a pogány állam tartott kezében, magának foglalt le. Az Egyház pásztorai és hivei által a következőket hirdette: az állam Istentől van rendelve földi életünk jóléte érdekében, s e szempontból Isten akarata folytán mindnyájan hűséggel és engedelmisséggel tartozunk az államnak. Ámde az államnak sem hivatása, sem képessége nincsen arra, hogy az embert örök rendeltetése felé vezesse. E célra az Üdvözítő az Egyház képében egy másik hatalmat rendelt és lelki dolgokban az emberek egyedül ennek kötelesek engedelmeskedni, nem pedig az államnak. Még egy más körülmény is volt, mely az államot és az Egyházat szembe állította egymással. Minden ember üdvösségre van hivatva; mindegyiket az Egyház van hivatva az üdvösségre vezetni; azért is az Egyház

számára nem létezik semmiféle állami vagy nemzeti határ, korlát; az Egyház minden ember számára van, mert általános, egyetemes, katolikus. A régi államok korlátolt nemzeti érzésű és korlátlan államhatalmi eszméjű vezetőinek szemében ez az új hatalom hazafiatlannak és államellenesnek tünt fel; s éppen azért kenyértörésre, helyesebben mondva élet- és haláharczra került a dolog.

E küzdelem lefolyása és kimenetele ösmeretes. A háromszáz évig tartó fájdalmas küzdelemben az Egyház kivivta magának a létezéshez való jogát és a működést az Istentől számára kirendelt téren, biztosította követőinek a vallási szabadságot. A harc győzelme túl terjedt a vallási határokon. Az ember személyes jogainak elismeréséhez vezetett, a melynek eddig a pogány népek öntudatából teljesen hiányoztak. E harc által a régi pogány nézetek az egyéni szabadság és jog szempontjából megjobboldtak, és ez a változás már az első keresztény császárok rendeleteiben is észrevehető.

Senki sem állíthatja azt, hogy az általános emberbecsülésre és emberszeretetre vezetett eredmény, a mely a nemzetiség határait átlépte, a vallási életnek az állami nyomás alól történt felszabadítása, a mit az Egyháznak köszönhetünk, nem az egész emberiségre fontos vívmánynak tekinthető. Az igazi hazafiság itten nem vált kérdés tárgyává, legföllebb annak pogány eltorzulása. Ellenben éppen ezek a pogány államisággal vívott harczok szolgáltattak világos bizonyítékokat arra nézve, hogy az igazi hazafiságnak csakis a kereszténység adhat szilárd alapot.

Az Isten parancsai iránt való hűség és a világi tekintélyek iránti hűség.

A keresztényeknek az állammal való viszonya az első évszázadokban nagyon terhes volt; polgárok s az állam iránt kötelességeket kellett teljesíteniök, de keresztények is voltak s mint ilyenek ugyanattól az államtól vallásuk miatt üldözést kellett elszenvedniök. Mihez tartás végett vallásuk már kezdetben két alapvetel adott kezükbe. Az első így hangzott: Inkább kell engedelmeskedni az Istennek, mint az embernek. A hol a hit, a lelkiismeret, a Krisztus iránti hűség jön kérdésbe: ez az első alapvetel veendő tekintetbe; akkor embernek vagy emberi törvénynek nem kell szót fogadni, mert nincs joguk, hogy olyasmit parancsoljanak, a mi Isten akarata ellen van. Itt Istennek kell engedelmeskedni és Isten kedvéért bármit is el kell szenvedni, még kínzást és halált is. Az első évszázadok sok ezer vértanuja bizonyítják rá, hogy mennyire ragaszkodtak ehhez az alapvetelhez.

A második alapvetel szent Pál apostol a következő szavakkal vázolja: Minden ember vessé alá magát a felsőbbnek hatalmának; mert a hatalom Istentől való lehet csak és a létező hatalmat mind Isten rendelte. A ki tehát a felsőbbnek nem fogad szót és a ki ezt teszi, az maga vonja magára a büntetést. Adjátok tehát meg mindenkinnek azt, a mivel neki tartoztat; adót, a kit adó, vámot, a kit vám engedelmisséget, a kit engedelmisség, tiszteletet, a kit tisztelet, illeti meg. Bárha az állam a legerőszakosabb háborút is viseli a keresztények ellen, az állam elleni keresztény háborúval mégsem lehet szó. Banják az állam akármilyen, kegyetlenül is a keresztényekkel, azért ezeknek még sincsen joguk arra, hogy e miatt kivonják magukat a pol-

gári kötelességek teljesítése alul. A keresztények ezt a parancsot lelkiismeretesen teljesítették. Még a legvérengzőbb üldözések alkalmából, vagy ha többségben voltak, még akkor sem kísérelték meg az

Kossuth Lajos, a 90-ik születésnapján tartott lakomán.

gári kötelességek teljesítése alul. A keresztények ezt a parancsot lelkiismeretesen adták meg a császárnak, a mi a császárt illette és, mint Tertulianusz bizonyítja, sohasem szüntek meg a császárért imádkozni. Legszembefelől, az a viselkedés kereszt-

tény katonáknál. A római seregekbe egyre több keresztény került, és sokan közülük magas állásokba kerültek. Szent Sebestyén például a császári testőrség kapitánya volt. De mindaddig hiven őrizte urát,

Mennyivel más a keresztény hazafiság, mint a pogány! A római a Koriolánusz és az athénei Alkibiadesz bizonyára szenvedélyes hazafiak voltak; de mikor polgártársaik megsértették őket, szeretetük gyűlöletté változott és hazájuk ellen ellenséges csapatokat vezettek. Hasonlítsunk össze ezzel egy szomorú jelenetet, a mely svájci területen játszódott le. Agannumban, a mai Wallis-megyebeli szt. Mörizban, Mauritius vezetésével az élén a csupa keresztényekből álló thebai légio állomásozott. Mikor Maximianusz császár a keresztények lemészárolására akarta őket felhasználni, vonakodtak azt megtenni. A császár megtizedelte őket, de hasztalanul. Ez eredmény nélkül többször is megtörtént. A hátramaradtok egy megható irást terjesztettek föl a császárhoz, a megérdemli, hogy e helyen idézzük. „Császár! — kezdődött az irás — mi a te katonáid vagyunk; de azonkívül, és ezt nyíltan valljuk, Isten szolgálói is vagyunk. Harczi erőnk a tied, de lelkiismeretünk Istené. Tőled szolgálatunkért zsoldot huzunk, Istennek az életünket köszönjük. Irántad való engedelmisségünkben, ó császár, nem mehetünk annyira, hogy Istent, a mi Teremtőnket s bár nem akarod elismerni: egyúttal a te Teremtőt is, megtagadjuk. Azokat, kik a veszedelmekben és viszonagságokban bajtársaink voltak, kard által láttuk el-esni és vérük mi ránk is fröcsesent; nem siratjuk meg őket; nem gyászoljuk meg nemes testvéreink halálát, ellenkezőleg, dicsérjük őket és örömmel gondolunk reájuk, mert méltóknak találtattak, hogy Istenükért és Urukért szenvedjenek. Es nézd, ó császár, daczára, hogy a legnagyobb életveszedelemben vagyunk, mégse törünk ki lázadásban; kétségbeesésünkben, mely a legnagyobb szükségben, minden embert elfog, mégsem emeljük ellened fegyvereinket. Lásd, kezünkben fegyver van, de mi nem állunk ellent. Inkább minket öljenek meg, minthogy mi megöljünk másokat, inkább haljunk meg bűn nélkül, minthogy bűnnel éljünk. Te határozatsz és rendelkezatsz tetszésed szerint, rakathatsz máglyákat, használhatsz kínzó eszközöket és kardot, mi készek vagyunk, hogy mindent elszenvedjünk. Mi keresztényeknek valljuk magunkat és nem gyilkolhatunk le keresztényeket.” Ezután a légio eltűrt, hogy lefegyverezték és férfit férfi után kivégeztek. (Szent Eucharius püspök levele Salvius püspökhöz.)

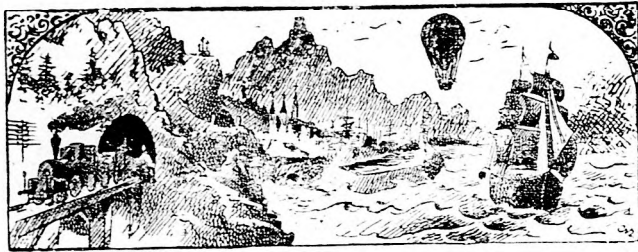
E nemes harczosok az állam iránti viselkedés két keresztényi alapvetel csudálatos összhangzásban valósították meg életükben és halálukban. Hűség a császár iránt mindenben, a mi császárt illeti, egészen a halálig. Hűség Isten iránt még abban a veszedelemben is, ha a császár az ellen támad, a mi Istené. Ezek az alapvetel számunkra még ma is isteni parancsok, a melyek kötelezők lelkiismeretünkre nézve. A ki a feisőbbnek ellenszégül, az, szent Pál szavai szerint, Istennek szégül ellene és így maga vonja magára a büntetést. Világos tehát, hogy a polgári kötelességeknek és a hazafiságnak nem lehet jobb alapja, mint a mi hitünk és erkölcs-tanunk. A ki jó keresztény akar lenni, annak egyúttal jó hazafinak és jó polgárnak is kell lennie. Sőt még ha igazságtalanság is esik rajta, ha honfitársai vak oltogultságukban hontalannak bélyegeznék őt: még akkor zem szűnnek meg kötelességei. És bár az összes keresztények nem viselkednének is eszerint, ez hitünk és Egyházunk alapvein mégsem változtat semmit. De mindazonáltal bátran fel-

a mig az őt, mint Krisztus követőjét, kinhalálra nem vitette. Sőt Julián császár, a hitehagyott, a keresztények elleni üldözése alkalmából keresztény hadvezéreket rendelt ki, s tettét nem volt oka megbánni.

tehetjük a kérdést, vajjon a katolikusok a kulturharcz idején, mely annyi megpróbáltatást hozott rájuk, ezeket az alapelveket csak egy szóval szentségtelenítették-e meg? És vajjon nem volna-e végre időszerű levenni róluk a hazanélküliség vádját és bennük hű polgárokat látni és velük eszerint is bánni?

A római birodalom feloszlása után, a helyette fellépő pogány népekkel szemben az volt az Egyház feladata, hogy őket a kereszténység szellemében nevelje. Bárha a nyilvános élet keresztény eszméje nem is valósult meg oly tökéletesen, mint a keresztény erkölestán, azért a középkori állam- és népiéletben mégis nagy haladás mutatkozott a régi világgal szemben. Senki sem állíthatja, hogy a középkorban kevésbbé szerették volna a szülőföldet és az anyanyelvet, mint bármikor azelőtt. De az emberek becsülése és méltósága sokban emelkedett; a nemzetek ellentétei kevésbbé tüntek fel, mint azelőtt; a hit egysége összefűzte a népeket és egy nagy vállalkozásban — a milyen a kereszties hadjáratok sorozata volt — egyesítette őket; s mindez odahatott, hogy az összes európai népek egy nagy keresztény népcsaládnak mondták magukat.

Népek és nemzetek.

A japánok bevették Mukden városát!

Óriási vereség érte az oroszokat!

A rettenetes csapások egymásután sujtják Oroszországot. Porig van alázva az a hatalom, mely a népjogokat megtagadta. A csári birodalom kívül, belül tátongó sebeket visel testén, miket saját elnyomott fiai, meg a félelmetes japán ellenség ütött rajta. Ezek után vajjon elhangzik-e a „*ne tovább*“ a csár ajkáról, vajjon tesz-e lépéseket a békekötés érdekében, hogy nyugodtabban láthasson odahaza a rend és megelégedés megteremtéséhez? Istenkísértés volna tovább folytatni a háborút s még több szegény családapát küldeni a véres csatamezőre.

Amióta a világ áll, annyi tenger vér nem folyott harcban, mint a mult hetekben Mukden körül. Az oroszok hihetetlen vereséget szenvedtek. Kuropatkin seregének a fele, *több mint százötvenezer ember*, ott maradt a mukdeni sikon. Ez a tömérdek

sok ember részint meghalt, részint megsebesült és fogságba jutott. Maga Kuropatkin, serege szétzüllött maradékával örült futásban keresett menekülést s csak véres áldozatok árán tudott kimenekülni a japánok gyűrűjéből.

Az oroszok most Tieling felé hátrálnak, a hol talán újra össze kell ütközniök az előrenyomuló japán hadoszlopokkal.

Azok a táviratok, melyek a mukdeni nagy csatáról érkeztek, borzalmas részleteket tárnak föl arról, hogy micsoda rettenetes küzdelmet vívtak az oroszok, hogy a teljes körülzárástól megmenekedjenek. Az 1. számú orosz hadseregéből egész ezredek, egész hadtestek elvéreztek. Egy ezredből (melyben 4000 ember volt), csak 3 tiszt és 150 katona maradt meg; a 25. hadosztály egy ezrede pedig 600 ember kivételével teljesen elpusztult.

De nemcsak emberben, hanem hadiszerben is óriási veszteséget szenvedtek az oroszok. Ojama japán tábornagy már beszámolt császárnak a hadizsákmányról. Jelentést tesz hatvan elfoglalt ágyuról, de ujabban azt halljuk, hogy az oroszok 300-nál több ágyut vesztek. A zsákmányhoz tartozik még 60 ezer fegyver, 200 ezer ágyugolyó, 25 millió puskatöltés, továbbá gabona, takarmány, 2000 ló, 1000 szekér ruha, egy millió porció kenyér, 70 ezer tonna tüzelőszer, 60 ezer tonna széna stb.

Szentpéterváron a nagy vereség híre óriási izgatottságot keltett s igen lesújtóan hatott a csárra, a ki nyomban összehívatta a legfőbb haditanácsot. Ezen a tanácskozáson elhatározták, hogy a csár visszahívja Kuropatkint s helyébe Nikolajevics Miklós nagyherceget küldi a harcztérre főparancsnoknak.

Kimondta a haditanács, hogy a *háborút folytatni kell*, mert most Oroszország megalázás nélkül békét nem köthet. A polgári miniszterek többsége a békekötés mellett nyilatkozott, de az otthonülő generálisok többet nyomnak a latban a csári udvarnál s így az ő szavuk döntött.

Miért nincsenek ezek a vitéz legények a harcztéren, a hol a szegény nép fiai szenvednek? Akkor bizony másképp beszélneek. Az orosz csapatok sorsa oly iszonyatos, hogy abból sokat tanulnának közvetlen tapasztalatból. Ruha nélkül, eleség nélkül és egyáltalán minden nélkül vannak a szegények. Hideg, fagyos idő jár pedig arrafelé.

Hideg, fagyos a szívük az orosz hatalmasoknak is!

Kériünk czimeket, a hová mutatványszámot érdemes küldeni.

A legkedveltebb és legelterjedtebb katolikus hitbuzgalmi folyóirat ma a

Páduai Szent Antal Lapja.

VII. évfolyam. Megjelenik havonta kétszer 16 oldalon, számos képpel. Előfizetési ára egész évre csak **4 korona**. Kiadóhivatala Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 36. sz. Tessék mutatványszámot kérni. Német nyelven: „**SANCT ANTONIUS BLÄTTER**“; tót nyelven: „**LISTY SVĀTĚHO ANTONA**“ megjelennek havonta egyszer. Árunk 1 évre csak **2 korona**.

Mai képünk.

Kossuth, a 90-ik születésnapján tartott lakomán. Márczius 20-ikán telik be 11-ik esztendeje annak, hogy hazánk egyik legnagyobb fia meghalt. E gyászos évforduló alkalmából sikerült képben mutatjuk be Kossuth Lajost, a mint résztvett a tiszteletére rendezett diszlakomán 1892-ben. Akkor töltötte be életének 90-edik évét turini önkéntes száműzetésében. Emlékezhettünk rá, hogy ez a nap egész Magyarországon az öröm napja volt. A jó hazafiak mindenütt ünnepeltek és arra kérték Istent, tartsa meg nekünk ezt a csodálatos aggastyánt továbbra is friss jó egészségben. A könyörgés meghallgatásra talált: Kossuth azután még két évig élt szellemi és testi erejének teljében.

Kossuth 90-edik születési évfordulója sokáig emlékezetes marad előttünk. A hazabólszázakra menő tömeg, jórészt czeglédiek, látogatták meg Turinban s ünnepélyesen adták át neki a magyarok jó kívánságait. A megható nemzeti tisztelgést óriási diszlakoma követte, melyen a gratuláló küldöttség tagjain kívül előkelő turini olaszok is résztvettek. A pazarul feldisztett teremben csupa nemzetiszínű zászló volt kitűzve és mindenegyikre rá volt írva: „Eljen Kossuth Lajos!”

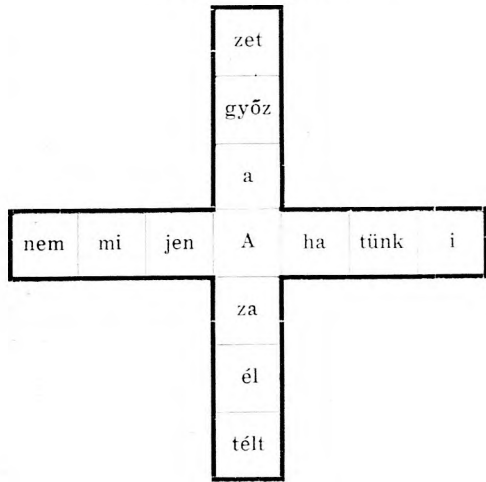
Ugyanez a kiáltás hangzott az ajkáról s ez a kívánság volt a szivekben. Kossuth nagyon elérzékenyült azon a szereteten, melylyel őt honfitársai körülvették s ekkor lakoma közben olyan gyönyörű szónoklatot tartott a hazaszeretetről, hogy a kik hallották, azok a halálos ágyukon is emlegetni fogják.

Képünk akként ábrázolja Kossuth Lajost, a mint ezt a híres szép beszédet elmondja. Mellette látható Helfy Ignác alakja, ki Kossuthnak bizalmasa volt. Azóta a mester is, Helfy is elköltözött a földről.

Kossuth halála évfordulója napján emlékezzünk meg a nemzet nagy halottjáról, kinek dicső eszméi mostanában diadalmasan készülnek életre kelni.

Keresztrejtvény.

— Zobonyay Józseftől —

A megfejtést és a megfejtők neveit jövő számban közöljük. Megfejtés beküldésének határideje: 1905 márczius 21.

Közgazdaság.

Időjárás. Europa időjárása jórészt változékony és enyhe jellegű. Esőzések szórványosan fordultak elő. Hazánkban mindenütt volt eső. *Jóslat:* Változóan felhős, enyhe idő várható. Eső is lesz, különösen az ország nyugati felében.

A kisgazdák gazdasági kiképzése. A bihar-megyei gazdasági egyesület Nagyabajomban, Báránodon, Bagamérban, Margittán, Okázban, Belényesen gazdasági előadást rendez, az előadásokat egyrészt Jablonovszky József a rovarügyi intézet vezetője tartja, ki Tallián Béla miniszter megbízásából Bihar több községébe megy, a rovarkárok ellen való védekezések kitanítására.

Háromezer mezei munkás elszerződése. Borsodmegyében, Mező-Kövesden, a tavasz közeledtével már is nagy arányokat ölt a mezei munkások elszerződöttsége. E napokban eddig az ország különböző részébe mintegy háromezer mezei munkás szerződött el, míg a közeli napokban még 1500 munkás fog elszerződni.

Budapesti piaczi árak. *Liszt.* Nullás 31.00, egyes 30.20 — kettes 29.40 — hármas 28.60, — négyes 27.60, — ötös 26.40. — hatos 25.80, — hetes 23.80, — nyolczas 15.20

Széna, szalma, takarmány. Széna ára 50 kilónként 3'00 koronától 4 kor. 80 fillérig. Muhar 5 kor. 20 fill., alomszalma 1'80, zsupszalma 2'20, szecska 2'50. Préselt széna 3'10—4'40, préselt szalma 1'60--1'80

Hüvelyes. Erdélyi dió 17—19 kor. lencse 15—16k., borsó 11—12 k., mák 29--32 kor. Mind 50 kilónként.

Vásárcsarnok árai. Elő baromfi: sütni való csirke 3.40—3.60. tyúk 3.60—3.80; — köpült vaj 160—180, édes turó 36—40, juhturó 120—140, tojás 1 láda 1440 drb) 69—70 korona. Burgonya sárga 9—10 kor., rózsa 10—11.00 kor. Fejes káposzta 100 darab 28—32 korona.

Marhavásár. Hizott magyar ökör 62—77 kor., tarka ökör 48—81, magyar tehén 40—60, tarka tehén 44—66, magyar legelőmarha 46—66, szerbiai ökör 46—70, bika 42—72, bivaly 34—50. Belföldi élő borjú 64—88, növendék 36—56 korona.

Sertésárak. Öreg nehéz páronként 400 kilón

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt

akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisközségi és Kisközségi Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V., Géza-utca 2 (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főzölja azonban, hogy a közép- és kisközségi birtokosok segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki a mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőket ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4½%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4½%-os kölcsönök egyik módoszata minden levonás nélkül készpénzben fizetettnek ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre birtokosok szívesen ad fölvételt.

föül 126—126, fiatal nehéz 133—134 f.; fiatal közép 132—134 f., fiatal könnyű 132—134 f. különkint. Szerbiai nehéz 132—133 f., közép 130—131 f., könnyű 128—129 fillérig.

Vetőmag. Vöröshere 140—160 kor., luczerna 92—110 kor., muhar 12—13, téli borsó 10—12, téli búkköny 25.50—26.00, kor., baltaczim 32—33 korona.

Budapesti legolesőbb gabonaárak.

Buza: tiszavidéki (uj) 19.50 fejemgyei (uj) 19.50 pestvidéki (uj) 19.50 bányai (uj) 19.35 bacska (uj) 19.55 A múlt hét óta az árak változtak.

Árpa: 14.35 **Rozs:** 15.06 **Zab:** 14.65 **Tengeri:** belföldi 16.20 Az árak változtak.

Szerkesztői üzenetek.

M. R. Vinga. Fáradozásáért fogadja legbensőbb köszönetünket. — Sz. V. Csiffár. Folyó év végéig ki van fizetve. — B. I. Gerde. 4689 sz. bazilika sorsjegy a törlesztési huzáson 13 koronát nyert, de azért tovább játszik. A többit nem huzták ki. — P. I. Medves. Folyó évi szept. 30-ikáig ki van egyenlítve. — H. I. Kisfalud. Az adó- és örökségi utbaigazító című könyvecske kiadóhivatalunkban is kapható 60 fillér előleges beküldése mellett. Markos Gyula pártönkivüli képviselő. A 48-as párthoz huz, de nem tartozik a pártba. A néppárti képviselők száma 24. — A. D. Lenti. A Szőlősgazdák könyve egy koronáért kapható kiadóhivatalunkban. A másik dologban elvárunk, csak hogy ám ne feledkezzék meg ígéretéről. — J. J. Nyiregyháza. Folyó évi március 15-től számítjuk az évi előfizetést jövő év március 15-ig. — B. I. Nyir-Mada. A 2 korona megjött: fizetve júniusig. — B. M. Kisgyarmat. Elküldtük önnek a P. szent Antal Lapjának azt a számát, melyben az adomány nyugtázva lett. Egyben utalványt is kapott. — T. J. Esztergál. Azt a hagyatékot az oldalági rokonoknak nem lehet semmiképpen megtámadni, mert mindenki úgy rendelkezik vagyonával, a hogyan neki tetszik. Szerettük volna, ha megírja teljes nevét, mert a magyarnak nem szokása leplezni magát. Legyünk mindenben nyitak. — Sz. Á. Vágás. Nem soká tart a basáskodás. Letünőfélben vagyon sok főispánnak, főbíróknak stb.-nek csillaga. Annál az intézetnél szóvá tettük a dolgát, rövidesen megkapja onna a választ. — V. G. Mernye. „Rossz szomszédtság, török átok“, mondja a költő. Legjobb megoldása volna a dolognak, ha becsületes szívvvel békejobbot nyujtanának egymásnak. Különben a méhek dologában önnnek van igazsága. Erre nézve egy miniszteri rendelet intézkedik. — N. J. Gusztáv-műve. Minek fordulnak megbizhatatlan, lelkiismeretlen emberekhez? Most már késő. Az a svindler eltűnt. Ha pöröl, megnyeri a pört, de mit ér vele? Pénzét nem kapja vissza s ráadásul fizethet ügyvédi költségeket. Nem egy figyelmeztetést intéztünk mi már a néphez, hogy legyen óvatos az ügynökökkel szemben. Ugy látszik, magán, kedves barátunk, nem fogott a jó szó. — Pere János. Csornára intézzék kérelmüket a premontrei kanonok-rendhez. — Cs. A. Felső-H-

Patak. Egy-két hét múlva sem lesz késő a közlése. — F. V. Pinkafő. A kérvény csakugyan be van adva, de míg a politika ege ki nem tisztul, addig nem intézik el. — S. J. Török-Szent-Miklós. Nem köteles portó és egyéb költséget fizetni. Ebbeli felszólítást és fenyegetődzést hagyja figyelem kívül. Majd megünják a követelést; pörölni meg ugy se mernek. — A. A. Noszlop. Idővel felhasználjuk, ha több terünk lesz rá. — B. I. Pázmánd. Hol késnek a pázmándi előfizetők az éji homályában? — R. J. Bangor. S. Dakota. Nem tudjuk, milyen képről van szó? A mi lapunkban nem láthatta, nem is irtunk róla. Lederer Hugó utján a pénz megjött. — K. Öss J. Magyar-ujfalu. Hogy merészel ön becsapásról beszélni? A naptárt a lappal együtt küldtük meg s a lapot rendesen megindítottuk czimére. Ha nem kapta meg, ez annak a jele, hogy postájuk lelkiismeretlenul végzi föladatait. Mások tisztességes hangon írja meg leveleit. — F. I. Kondoros. Az Erzsébetért töröltük. Az évi díj megjött. — Sch. F. Székesfehérvár. 1905 június 30-áig. — Cs. F. Kisfalud. Folyó évi előfizetési pénzt megkaptuk. — M. M. Zombor. Az angol bibliatársulat kiadványait katolikusok nem használhatják.

Minden háziasszony
büszkesége a jó kávé.

**Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávénak**

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a mindennapi kávéital készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „Kathreiner“ névvel és ne vásároljunk soha olyat, amely nyitromedegének

Élső magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. közös és a m. kir. hon-
véd hadsereg egyedüli szállítója

**BUDAPEST, II. ker.,
Lánczid-utca 5 szám.**

• Élső kézből legjobban vásárol •

Legnagyobb választék az
összes hangszerekben.

hegedők, gordonkák, bögők,
fuvalák, trombiták, ezimbal-
mok, saját találmányu táro-
gatók 30 forint-tól fölfelé

Harmonikák legjobb, elpusz-
títhatatlan han-
gokkal, különlegesség acélhangu
zenekari harmonikákban: saját
mintáink.

Teljes zenekar * felszerelése *

előnyös feltételek mellett
a legjutányosabb árban
szállítattik.

Képes árjegyzék a) hangszerek-
ről, b) harmonikákról, ugyszin-
tén harmóniumokról ingyen és
bérmentve; csak megnevezendő
miféle hangszerről kívántatik.

FONTOS!

Az, hogy egészségünk helyreállítására és megtartására létezik egy kipróbált háziszor, mindenestre fontos és azért jegyezze meg magának mindenki, hogy számos megbetegedésnél, mint pl. csúsz, köszvény, szaggatás, szurás, göres kéz-, láb-, fej- és fogfájás, benulás, hátfájás, ideg- és izomfájdalmak, zsába kifiamodások, influenza, fejtörés, stb. a világhírű **FELLER-féle ELSA-FLUID** gyors és biztos gyógyító hatással van, megszüntet gyengeséget, kimerültséget, nehéz lélegzést, szemfájást, szemgyengülést, lázas állapotot, esillapít köhögést, rekedtséget, idegességet, torokfájást, mell- és tagfájást.

„**FELLER-féle ELSA-FLUID**” a római, berlini, párisi, londoni kiállításokon van kitüntetve és orvosok által ajánlva. 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 5 kor., 24 kis vagy 12 duplaüveg 8,60 kor., 48 kis vagy 24 duplaüveg 16 kor. bérmentve minden más költség nélkül. 12 kis vagy 6 duplaüvegnél kevesebb nem rendelhető.

Felülmulhatatlanok a hashajtó **FELLER-féle ELSA-PILULÁK**. 1 tekerés = 6 doboz ára 4 korona bérmentve. — Kitűnően hat dugulásnál, rossz emésztésnél, puffadtságánál, étvágytalanságnál stb. — Aki valódi Feller-féle Elsa-Fluidot és Elsa-Pilulákat akar, rendelje a készítőnél: **FELLER V. JENŐ** gyógyszerész **STUBICA** Centrale 18. sz. (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger Leo gyógyszerésznél, Váci-körút 17. sz.

Sz. Antal tiszteletére

kiadóhivatalunkban kaphatók:

alkalmas ajándéktárgyak. Szent Antal Toulouban és a szegények kenyere. Epületes érdekes olvasókönyv. Irta Buday Aladár. Hat szép képpel, vászonkötésben, aranyozással. Ara 2 korona.

Nyolcz zsolttár

Páduai Szent Antalhoz és könyörgések, képpel. Ara 10 fillér.

Szent Antal képe a kisdeddél.

Finom kőrajz. Fliess Rezsőtől. 50x66 cm.

Ara 1 korona 60 fillér.

Páduai Szent Antal kis rózsafüzere vagyis 13 könyörgés a segítség kieszközlésére. Csinos kis füzetke, képpel. Ara 10 fillér.

KRISTÁLY

természetes hydrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénssavval telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kuvallattól Bndán. St. Louis 1904: Grand Prix.

KRISTÁLY

Legujabb találmányom szájpadlás nélküli műfogak

főlölegessé teszik az inylemez használatát, a szájból kivenni nem kell és nem is lehet, a gyökerek eltávolítása főlöleges, rögtön használható úgy az evésre, mint a beszélésre, szagot vagy izt sohasem kap, eltörhetetlen. 15 évi jótállás, vidékiek 24 óra alatt kielégítettnek. Számos kitüntetés és elismerőlevél a legmagasabb körökből. Egyedüli speciálista e szájpadlás nélküli műfogak és fogsorok készítésében.

BARNA J. fogműterme
BUDAPEST, Kerepesi-ut 26.

A huszadik század csodája

a Hübner Páduai Szt Antal balzsamának gyögyereje.

A következő betegségekben egy kicsi csomagból se mulassza el a kitalált gyögyeszer használatát. Mindennemű gyomorbaajok, alhasi bántalmak, női bajok, vese- és májbaajok, szívdobogás, nyavalyatörés, fejfájás és hideglelés.

4 korsó elhasználása után a teljes gyógyulás beáll!

A gyögyeszer kőkorokban van, egy korsó ára 1 korona 20 fillér, négy korsó megrendelésnél ingyen csomagolás és postaköltség. Minden korsónál a szigorú használati utasítás mellékelve van.

Egyedüli kapható a kitalált HÜBNER JÓZSEF gyögyeszerésznél BAJA, JÓKAI-UTCZA.

TÖRV. VÉDVE.

Legnagyobb hangszerraktár az Alföldön!

A kinek hangszere vagy beszélőgépre szüksége van kérjen képes árjegyzéket **BRAUN JÁNOS** hangszerüzletéből Szeged, Kárász-utca 7. szám. Javítások szakszerűen és olcsón! Hazai ipar! Saját gyártmány!

SCHICHT-

SZAPPAN

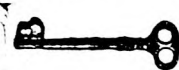
Mindenütt kapható.

Bevásár lásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

„szarvas” vagy „kulcs” jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva a legolcsóbb szappan.

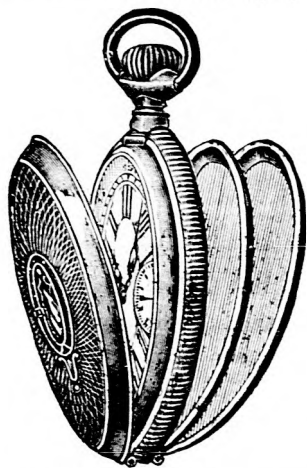

Minden káros alkatrészekről mentes!

Valódi ROSKOPF - aranydouble

Savonnet-Horgony-Remontoir

a legújabb Roskopfóra. Kiváló garantált pontossági szerkezettel, 3 m. aranydouble dupla fedéllel, mely soha sem veszíti el a valódi aranyhoz való hasonlatosságát.

Remek kivitelét mindenütt megcsodálják, a valódi aranytól nem lehet megkülönböztetni. Ára 5 frt. Hozzá illő arany-double kettős uri lánc 1 frt 50 kr. 3 évi jótállás irásban! Csak utánvét mellett küldi

SPIERING JÓZSEF Bécs. Posta-utca 2-104.

Szabadalm. hazai gyártmány!

Örökmécsbél és hozzá készülék.

Kitünően vegyileg elkészítve 15 cm. hosszú, megég közönséges repceolajban. Az olaj megtakarítás feltűnő. Ara egy doboz évi használatra 2 korona. Kitűnő repceolaj kilója 1 kor., öt kilóhoz egy bádogedény 1 K. Örökmécs üvegpohár templomi használatra: fehér 20 cm. nagy 1 kor., zöld 2 kor., rubinvörös 2 kor. 20 fill. Házi szükségletre egy doboz bél 80 fillér, üveg 40 fillér.

Wajdits Nándor
BUDAPEST,
IX., Soroksári-u. II.

Zöld ojtvány

Néhány százezer drb Portalis alanyu gyökerez és sima zöld ojtvány eladó, még pedig a következő fajták: ezerjő, mézesfehér, olasz rizling és Chasselas stb. fajok ezrenként a sima 40 és 45 forint, a gyökerez 80 és 100 frt. Czim:

Csáki János Gyöngyös
Petőfi-utca 1358.

Ne hiányozzon egy háztartásban sem a József-táp-thea!

Orvosi szaktekintélyek ajánlják az I-ső számú József-táp-theát

köhögés, elnyálkásodás, fuladás, asztma, nehéz lélekzés, mellfájás, mindennemű tüdőbajok ellen.

Egy doboz ára 25 krajczár.

Továbbá étvágytalanság, nehéz emésztés, nehéz székelés, székrekedés, aranyér, gutaütés-szerű bántalmaknál, szédülés, fájás, sárgaság, és bőrszeny-bőrkiütés ellen. Erő, üdőség és szépség fentartására és mint nélkülözhetetlen vértisztítót orvosi szaktekintélyek ajánlják a

II-ik számú József-táp-theát

Egy doboz ára 25 krajczár.

Magas rendelet alapján árusítható.

Kapható: Budapesten Török József gyógyszerárában VI., Király-utca, Neruda Nándor drogueriájában IV., Kossuth Lajos-utca, stb.

A milliókra menő fizetéseket

arra kényszerítették a posttőgyárosokat, hogy felhalmozott árúikat, mintsem azokat bizonytalan fizetőknek hitelezze, inkább tetemes árengedménnyel, készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére bocsássák. Ezen akció keresztülvitelére az

„ORSZÁGOS POSZTÓKIVITELI ÁRUHÁZ” BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCA 5. vállalkozott.

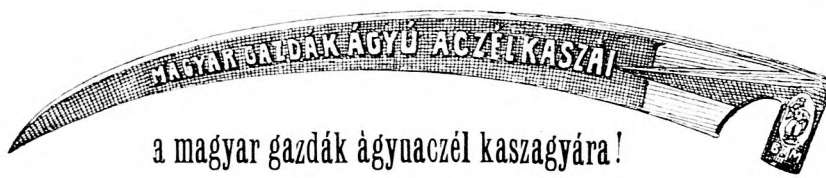
Vidékre szétküld utánvéttel egy férföltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarát csak 5 frtért.

Ajánljuk, hogy rendeljen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

A világon a legjobb és legelső kaszagyár!

Végjegy.

a magyar gazdák ágyuaczel kaszagyára!

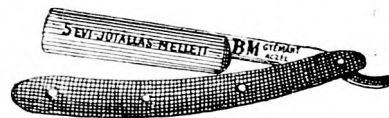
mely ez ideig még minden kiállításon az első díjat nyerte és kitüntetve lett, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője az egész világ területére, a hova minden levél és megrendelés címzendő

BIRÓ MIHÁLY ur (Somogy) Szill 78. szám,

a ki teljesen megbízható és jó kaszát akar magának beszerezni és földjeit kényelmesen megerőltetés nélkül munkálni, gabnáját fáradság nélkül learatni, azt saját érdekében felhívom és figyelmeztetem, hogy ne hajuljanak a sokféle czifrán elnevezett kaszakereskedők és üzérkedők szavaira és minden ujságot tulhalmozott hirdetéseikre, hanem a valódi és mint jó magyar embernek szánt kitűnő feltalált Magyar Gazda ágyuaczel kaszáit szerezzék meg magának, mely az aran felül még tisztelesen is megérdemli azt amit adnak érte. A Magyar Gazdák ágyuaczel kaszagyára minden egyes darab kaszáért jótállást vállal, és a meg nem felelőt mindenkor díjmentesen kicseréli, de tapasztalatból tudjuk, hogy 1000 közül sincs egy rossz. Gyűjtőknek kedvezmény! 5 drb megrendelésnél a postaköltséget én fizetem, 10 drb megrendelésnél a postadíjat is én fizetem és 1 drb kaszát ráadásul ingyen küldök a becses megrendelőnek fáradozásáért 1 drb szabadalmazott kaszaszorító karika 15 kr. Mindenki kérjen egy levelezőlapon képes árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küldök.

A Magyar Gazdák gyémántaczel borotvái

5 évi jótállás mellett szintén nálam kaphatók 1.20, 1.30 és 1 forint 50 krajczárért, melyek szintén nagy hírnévnek örvendenek az egész világ területén. Egy szép értékes hozzávaló tokkal együtt.

Olcso órák

arany- és ezüstneműk 3 évi írásb. jótállással.
 *** Eredeti gyári árak. ***

Órarakta: **MAX BÖHNEL órás** BECS IV. Margarethenstr. 38.

Legnagyobb és legrégebbi cég. Alapítva 1840. Legnagyobb kitüntetések Grand Prix és nagy arany érem Páris 1904. Valódi acél és nikkell remontoir óra „Roskopf rendszer” frt 1.50 „Strapa-Roskopf” plombával frt 2.— „Vasutas Roskopf” frt 3.50 Lapos gavallér óra „Bonheur” frt 3.— Goldin-remontoir (duplafedél) 2.90 Tula-remontoir (duplafedél) 3.80. Valódi ezüst Roskopf frt 3.— Ugyanaz duplafedéllel frt 4.— 14 karátos arany frt 7.50. Valódi ezüst pánczelláncz 90 kr. aranyból frt 10.— 14 karátos aranygyűrű frt 1.80. Ingaóra harangütéssel frt 5.— Ingaóra zenével frt 6.— Ebresztő óra frt 1.— — Meg nem felelőt kicserélünk vagy a pénz visszaadjuk. Kérje Ön magyar árjegyzékünket 1000 ábrával ingyen és bérmentve.

MEGJELENT A

„Szent József tisztelete”

ezimű imakönyv új kiadása.

Szerkesztette:

SZEMENYEV MIHÁLY plébános, pápai káplán.

Kiadja:

VIRÁG FERENCZ lelkiigazgató.

Az új kiadás olcsóbb a réginél, ára csak

1 korona 50 fillér

Csinos kötésben, aranynyomású Krisztus képpel és ezimfelirattal. 410 lap.

Kapható kiadóhivatalunkban.

Szőlővessző!!

A világhírű

— adja a legjobb bort! —

Oltani, permetezni nem kell!!

A filokszerának ellenáll

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű DELAWARE - VESSZŐ és SZŐLŐOLTIVÁNY eladás!!

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Segesd.

Lugasvesszők 20 darab két óriással csak 10 kor.

Nincsen betegség házána!

ha meghozatja a híres

Király - balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen biztos szer és minden régi bajt is azonnal meggyógyít; tehát minden háznál tartani kell, mert ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvény, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszaggatást, kólikát, gyomor-fájást stb.; szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres **Király-balzsam**, tehát elkerülhetlen szükséges, hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg ára 2 korona, teljes utasítási könyvvel. Kapható **GROSZ-NAGY FERENCZ** gyógyszerésznél **DEBRECZEN 18.** Arany egyszerű gyógyszerészertár. **Budapesten: Török József** gyógyszerészertárban **Király-utca 12. sz.** Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert híres hajdusági bajuszpedrő, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető, 3 doboz 1 korona 50 fillér.

6 havi próbára

küldöm az én System horgony-nikkel-Roskopf-Patent-Remontoir órámat

2 forint

utánvét mellett. Ugyanaz fedéllel 3.40 forint, keppel vagy szép tájképpel darabonként 15 kr-rel drágább. Hat hónapon belül kívánatra azonnal visszaadom a pénzt. Minden órához egy lánczot függővel ingyen adok. Legjobb és legolcsóbb strapaóra. Maris 10,000 darab van teljes megelégedésre általános használatban. Jó járásért 3 évi írásb. jótállás. Egyedüli szétküldés utánvét mellett az I. V. A. Roskopf órágyár főraktárából **LEO LATEINER, WIEN I. 61, Wollzeile 31.** Az 500 ábrával s eredeti gyári árral ellátott árjegyzék órákról, arany- és ezüstárúkról kívánatra ingyen küldetik.

Kettős elektromágneses kereszt gyógyít és felüdit kezesség mellett.

E készülék gyógyít és fejt fej-, fül- és fogfájásnál: a migrén, neuralgia, vértelülés, sápor, szédülés, a fülzúgás, na-gyothallás, a szívverés, szivgörsök, asztmatikus rohamok gyomorgörsök s R. B. 56967. szám. járó álmatlanság bajaiban, a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandó jótékony villamos áramot áradoztat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháladosabb óvszer az emberi szervezetet meg-rohanó betegségek ellen. — Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-san emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. — A kit legkeszebben 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden hasztalan volt, kerem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.

Csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld reszere

MÜLLER ALBERT Budapest,

Vadász-utca 42/Gy. (Kálmán-utca sarkán).

Íróasztalokat és könyvszekrényeket

különbéle kivitelben és olcsó szabott árak mellett állandóan raktáron tart

DUDIK JÁNOS

Budapest, VI. ker. Rózsa-utca 74. sz. Árjegyzék 60 fill. levéljegy ellenében.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztályosorsjáték (XV. sorsjáték) 6. osztályának húzásai f. évi március hó 28-tól április hó 25-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

Március 28, 29, 30, 31. Április 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 25.

A húzások mindig d. e. 9 órakor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. kir. szab. Osztályosorsjáték húzási termében (IV. Eskü-ter, bejárat a Duna-utczáról). A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1905. évi március hó 21-ig eszközözendő.

Budapest, 1905. évi március hó 9-én.

Magyar Kir. Szabadalm. Osztályosorsjáték Igazgatósága.
Gróf Teleky. Hazay.

